

Huvudman

Dibber Inspira AB
Organisationsnummer 556609–6516
info@dibber.se

Beslut

Datum 2025-05-20
Dnr 2024:9547
Sida 1 (10)

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass, anpassad grundskola och fritidshem vid Dibber Stora Essingen anpassad grundskola i Stockholms kommun.

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Dibber Inspira AB avseende brist gällande behöriga och legitimerade lärare. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i den del det avser lärare.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisningens innehåll och omfattning, tillgång till elevhälsa, tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler samt att utbildningen genomförs i enlighet med godkännandet för utbildningen.

Mot bakgrund härav avslutar Skolinspektionen ärendet i sin helhet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2025 genomfört en tillsyn under första verksamhetsåret av Dibber Stora Essingen anpassad grundskola i Stockholms kommun. Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn går det fem elever på skolan. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Dibber Stora Essingen anpassad grundskola följer gällande bestämmelser om lärare, undervisningens innehåll och omfattning, tillgång till elevhälsa, tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler samt om utbildningen genomförs enligt de villkor som framgår av godkännandet. Skolinspektionen har även, i ärende med diarienummer SI 2024:9548, genomfört en prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar att bedriva skolverksamhet enligt författningarnas krav.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, elevassistent och personal i elevhälsan samt genom lektionsobservationer den 10 februari 2025. Även rektor, tillika representant för huvudmannen, har intervjuats.

Som en del av tillsynen har dokumentation granskats, bland annat anställningsavtal, skolans timplan och undervisningsscheman. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Behöriga och legitimerade lärare

I intervju med lärare och rektor, tillika representant för huvudmannen, framkommer att anställd lärare har lärarlegitimation med behörighet att undervisa i förskoleklass samt i årskurs 1–3 i grundskolan. Vidare framkommer det att huvudmannen, inför anställningen av aktuell lärare, inte annonserade efter en lärare med behörighet att undervisa i anpassad grundskola. Enligt representant för huvudmannen avslutade tidigare anställd lärare sin tjänst med kort varsel vilket medförde att huvudmannen på grund av tidsbrist inte kunde inleda en rekryteringsprocess för att anställa en behörig lärare. Huvudmannen anställde i stället den aktuella läraren efter att denne kontaktat huvudmannen.

I intervjuer framkommer det att huvudmannen ska anställa ytterligare en lärare till skolan. Enligt representant för huvudmannen är rekryteringsprocessen pågående och en annons avseende speciallärare med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning har publicerats. Rekryteringsprocessen beräknas vara klar under våren 2025 och beroende på uppsägningstid kan nyanställd lärare börja arbeta på skolan innevarande eller kommande termin.

Undervisningen bedrivs under ledning av lärare

I intervjuer med elevassistent och lärare framkommer att eleverna är indelade i två undervisningsgrupper, utifrån ämnen respektive ämnesområden, men att undervisningen huvudsakligen bedrivs gemensamt. Läraren inleder varje lektion och håller en genomgång. Lektionerna utgår från båda gruppernas förutsättningar och vid behov kan eleverna delas upp i undervisningsgrupperna för att effektivisera inläringen och anpassa innehållet efter elevernas individuella behov. Uppdelningen innebär att vissa elever kan sitta enskilt med sina arbetsuppgifter, med stöd av elevassistent och enligt lärarens instruktioner. Läraren är dock alltid närvarande genom att röra sig mellan eleverna. Enligt lärare och elevassistent fungerar nuvarande organisering av undervisningen bra eftersom det inte är så många elever på skolan.

Rektor uppger att undervisningen i huvudsak är lärarledd, med undantag för de tillfällen då läraren är frånvarande, som till exempel lärarmöten en timme varje onsdag. Vid de tillfällena genomför elevassistenterna den undervisning som läraren har planerat och enligt de instruktioner som läraren har gett.

Anställning

Av inkommit anställningsavtal framgår det att anställd lärare har en tillsvidareanställning med en provanställning. Provanställningen löper till och med juni 2025.

Rättslig reglering*Behöriga och legitimerade lärare*

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen, om den inte omfattas av något av undantagen från dessa krav (2 kap. 13 och 17–18 §§ skollagen).

Behörig att undervisa i anpassade grundskolans årskurs 1–6 är som huvudregel den som har avlagt speciallärarexamen enligt bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100) med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning och lärarexamen, exempelvis grundlärarexamen enligt samma bilaga med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3. En sådan lärare är endast behörig att undervisa i det eller de ämnen som omfattas av lärarens utbildning. Läraren är dessutom behörig att undervisa i det eller de ämnesområden för vilket ett ämne, som läraren är behörig att undervisa i, är relevant (2 kap. 11 § förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskolelärare).

Behörig att undervisa i den anpassade grundskolans årskurs 7–9 är som huvudregel den som har avlagt speciallärarexamen enligt bilaga 2 till

högskoleförordningen (1993:100) med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning och grundläraresexamen enligt samma bilaga med inriktning mot arbete i årskurs 4–6. En sådan lärare är endast behörig att undervisa i det eller de ämnen som omfattas av lärarens examen. Läraren är dessutom behörig att undervisa i det eller de ämnesområden för vilket ett sådant ämne är relevant (2 kap. 13 § förordning om behörighet och legitimation för lärare och förskolelärare).

Vid nyrekrytering bör huvudmannen så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva.

Utgångspunkten ska vara att undervisningen bedrivs av lärare med en utbildning inriktad mot denna undervisning (prop. 2009/10:165, s. 269).

Undervisningen bedrivs under ledning av lärare

Med undervisning avses processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

En legitimerad lärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen).

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen (5 kap. 2 § skolförordningen [2011:185]).

Anställning

Endast den som har legitimation får anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen gör bedömningen att Dibber Inspira AB:s verksamhet vid Dibber Stora Essingen anpassad grundskola inte uppfyller författningarnas krav vad gäller behöriga och legitimerade lärare.

Av Skolinspektionens utredning framgår att Dibber Inspira AB har anställt en lärare som saknar behörighet att undervisa i anpassade grundskolan och att huvudmannen, i samband med aktuell anställning, inte har försökt rekrytera en lärare med rätt behörighet. Enligt Skolinspektionens bedömning bör huvudmannen, vid en nyrekrytering av lärare, göra ansträngningar för att anställa lärare med behörighet för den undervisning som ska bedrivas. Att Dibber Inspira AB inte har försökt rekrytera en lärare

med behörighet att undervisa i anpassad grundskola, vid tiden för aktuell anställning, är en brist. Vad huvudmannen har uppgett om att det inte fanns tid för ett rekryteringsförfarande föranleder ingen annan bedömning.

Vad gäller att undervisningen bedrivs under ledning av lärare samt anställd lärares anställningsform framkommer inte annat av utredningen än att verksamheten uppfyller författningarnas krav. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Dibber Inspira AB:s verksamhet vid Dibber Stora Essingen anpassad grundskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att undervisning ska genomföras av behörig lärare. Dibber Inspira AB har dock initierat en rekryteringsprocess i syfte att anställa en lärare med behörighet att undervisa i anpassad grundskola. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att Dibber Inspira AB får anses vidta nödvändig rättelse och att det därför finns skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Undervisningens innehåll och omfattning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Garanterad undervisningstid

Av ingivna timplaner för elever som läser ämnen respektive ämnesområden framgår att huvudmannen har fördelat mer undervisningstid än den garanterade undervisningstiden. Av intervju med representant för huvudmannen framgår att huvudmannen har fördelat mer tid än den lagstadgade då den faktiska undervisningstiden kan bli lägre på grund av frånvaro hos elever. Genom att fördela mer tid kan huvudmannen säkerställa att alla elever får sin garanterade undervisningstid. Vidare framkommer det att huvudmannen har valt att vissa ämnen och ämnesområden ska prioriteras särskilt, till exempel svenska och kommunikation, då det är ämnen och ämnesområden som behöver mer undervisningstid i den anpassade grundskolan.

Undervisningens innehåll

I intervju uppger lärare att en pedagogisk planering görs för samtliga ämnen och ämnesområden. Enligt läraren fungerar genomförandet av undervisningen bra och det är möjligt att ge individanpassad undervisning

så att syftet kan nås och eleverna kan få centralt innehåll i alla ämnen respektive ämnesområden. Även rektor, tillika representant för huvudmannen, uppger att undervisningen individanpassas för att möta de olika stadiernas behov, vilket kräver noggrann planering och pedagogisk skicklighet. Vidare uppger representant för huvudmannen att skolan säkerställer att elevernas undervisning följer och omfattar samtliga ämnes och ämnesområdes syfte och centrala innehåll.

Digitala verktyg

I intervju med lärare, elevassistent och rektor framkommer det att elever har tillgång till och använder digitala verktyg i undervisningen. Rektor uppger att det finns en bredd av digitala verktyg i verksamheten och att skolan utvärderar behovet av olika digitala verktyg för att säkerställa att läromedlen motsvarar lärarnas och elevernas behov.

Rättslig reglering

Garanterad undervisningstid

Den totala undervisningstiden för varje elev som läser ämnen i anpassade grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. För en elev som läser ämnesområden ska den totala undervisningstiden dock vara minst 6 665 timmar (11 kap. 7 § skollagen).

Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden på ämnen och ämnesområden (timplaner) finns i bilaga 2 till skolförordningen. Huvudmannen får besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden (10 kap. 2 § skolförordningen).

Undervisningens innehåll

För varje ämne och ämnesområde ska gälla en kursplan. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kursplaner (11 kap. 11 § skollagen och Lgr22, 3. Kursplaner).

Digitala verktyg

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Skolan ska ansvara för att varje elev som läser ämnen respektive ämnesområden efter genomgången anpassad grundskola kan använda såväl digitala som andra verktyg (2 kap. 35 § skollagen, Lgr22, 2.2 Kunskaper, 3. Kursplaner).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende undervisningens innehåll och omfattning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med personal i elevhälsan, lärare och rektor framkommer det att elevhälsan på skolan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Vidare framkommer det att befintlig omfattning av elevhälsans kompetenser i nuläget anses vara tillräcklig för att tillgodose elevernas behov. Personal i elevhälsan uppger att elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande bland annat inom områdena kommunikation, trygghet och trivsel. Vidare uppger personal i elevhälsan att eleverna kommer att erbjudas hälsobesök i årskurs 2, 4, 6 och 8.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklassen och anpassade grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare (2 kap. 25 § skollagen).

Varje elev i anpassad grundskolan ska erbjudas minst tre hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller. Hälsobesöken ska vara jämnt fördelade under skoltiden. Eleven ska dessutom mellan hälsobesöken erbjudas undersökning av syn och hörsel och andra begränsade hälsokontroller (2 kap. 27 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende tillgång till elevhälsa. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju uppger personal i elevhälsan, lärare och elevassistent att skolan har tillgång till adekvata lokaler och utrustning i förhållande till vad undervisningen kräver i samtliga ämnen och ämnesområden samt i förhållande till elevernas individuella behov. Rektor, tillika representant för huvudmannen, uppger att skolan i stort har tillgång till ändamålsenlig utrustning men att skolan saknar tillgång till en fullt utrustad träslöjdssal.

Enligt rektor får elever som har undervisning i ämnet slöjd sin undervisning tillgodosedd, även om all utrustning inte är tillgänglig i nuläget. Rektor uppger att en framtidsplan behöver tas fram beroende på elevgruppen och deras behov och att skolan skulle kunna få tillgång till närliggande skolors träslöjdssal. Enligt rektor bedöms eleverna i nuläget kunna tillgodogöra sig undervisningen inom ramen för de resurser som finns.

I en kompletterande intervju uppger en lärare att skolan inledningsvis har valt att fokusera undervisningen i ämnet slöjd på textilslöjd, bland annat på grund av att det är viktigt att eleverna känner sig trygga med personalen innan de börjar arbeta med maskiner och metallföremål. Vidare uppger läraren att eleverna, trots avsaknad av fullt utrustad träslöjdssal, får undervisning i träslöjd och att skolan har köpt in olika typer av trämaterial som eleverna arbetar med. Enligt läraren kan skolan i nuläget tillgodose det centrala innehållet i ämnet slöjd avseende till exempel användandet av olika material, verktyg, redskap och tekniker. Vidare uppger läraren att det moment som elever i nuläget inte har möjlighet att arbeta med är maskiner inom ramen för undervisning i träslöjd. Vid tillgång till närliggande skolas träslöjdssal kommer skolan enligt läraren även ha tillgång till maskiner.

Huvudmannen har getts möjlighet att bemöta lärarens uppgifter om att det saknas tillgång till maskiner inom ramen för undervisning i träslöjd. Huvudmannen har i en skriftlig komplettering angett att undervisningen i ämnet slöjd är inriktad på att eleverna ska få kännedom om olika material och lära sig arbetssätt och processer inom slöjdarbetets olika delar och att eleverna undervisas i användning av handverktyg, enklare maskiner och hantverk. Huvudmannen har också redogjort för vilka verktyg och enklare maskiner som används i undervisningen. Av den skriftliga kompletteringen framgår att huvudmannens uppfattning är att skolan kan erbjuda undervisning enligt läroplanen i ämnet slöjd och att skolan ser över möjligheten att hyra en närliggande skolas träslöjdssal om det finns behov av det framöver.

Rättslig reglering

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 § skollagen, Lgr22, 3. Kursplaner).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att skolan vid tidpunkten för tillsynsbesöket inte hade tillgång till en fullt utrustad träslöjdssal och att möjligheten att hyra en närliggande skolas träslöjdssal ses över. Huvudmannen ansvarar för att säkerställa tillgång till lokaler och utrustning och för att personalen ges förutsättningar att bedriva undervisning i enlighet med kursplanen. I intervjuer framkommer olika uppgifter om huruvida skolan kan tillgodose

allt centralt innehåll i kursplanen för ämnet slöjd. Mot bakgrund av vad huvudmannen har angett om tillgången till verktyg och maskiner samt möjligheten att, utifrån aktuell elevgrupps förutsättningar, genomföra undervisning enligt läroplanen bedömer Skolinspektionen att huvudmannen i nuläget inte bryter mot bestämmelserna avseende tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Godkännande för utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Dibber Inspira AB har godkännande att som huvudman bedriva förskoleklass, anpassad grundskola i årskurserna 1–9 och fritidshem vid Dibber Stora Essingen anpassad grundskola i Stockholms kommun. I intervju med lärare och representant för huvudmannen framkommer att all undervisning bedrivs vid den aktuella skolenheten med undantag för ämnet idrott- och hälsa som bedrivs i en idrottslokal som skolan hyr av en annan skola i samma byggnad. Undervisningen i idrott- och hälsa bedrivs av lärare anställd på Dibber Stora Essingen anpassad grundskola.

Rättslig reglering

Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för förskoleklass, anpassad grundskola och fritidshem. Ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss skolenhet (2 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att utbildningen genomförs enligt de villkor som framgår av godkännandet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Anna Thuröe

Anna Thuröe
Beslutsfattare
Signerat av: Anna Thuröe

X Jenny Åkesson

Jenny Åkesson
Föredragande
Signerat av: Jenny Åkesson

I ärendets handläggning har även enhetschef Magdalena Kocan och utredare Gustav Nilsson medverkat.